

РЕЦЕНЗИЯ

за дисертационен труд
за придобиване на научната и образователна степен „доктор”

Автор на рецензията: проф. д-р Бончо Вълков Господинов (Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Факултет по педагогика)

Научна област: Педагогически науки

Професионално направление: Педагогика

Научна специалност: Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – Образователни и информационни технологии)

Университет: СУ „Св. Климент Охридски

Факултет: Факултет по педагогика

Катедра: Дидактика

Заглавие на дисертацията: Web базираните технологии – средство за оптимизиране на обучението (Web 2.0 технологиите в подпомагането на проектно-базираното учене)

Име на дисертанта: Стоян Съев Съев

1. Данни за дисертанта

Стоян Съев е роден на 03.09.1976г. в гр. София. Средното си образование завършва в 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „Иван Вазов” през 1995г., а през 2001г. придобива магистърска степен по „Мениджмънт на социалните дейности“ в СУ „Св. Климент Охридски“. През 2004г. преминава 6-месечна специализация в Института по образованието на Лондонския университет в областта на изследване и развитие на информационните и комуникационни технологии в образованието, компютърно-опосредстваните комуникации в образованието и създаване и използване на интерактивна мултимедия.

От началото на 2006г. досега, след спечелен конкурс, Стоян Съев е асистент в катедра „Дидактика“ на Факултета по педагогика при СУ „Св. Климент Охридски“. Преподава дисциплините „ИКТ в социалната работа“ и „ИКТ в неформалното образование“ в бакалавърска степен и дистанционен

курс „Технологични аспекти на електронно обучение“ в магистърска степен „ИКТ в образованието“.

2. Данни за докторантурата.

На 10.01.2003г. Стоян Съев е зачислен като редовен докторант към катедра „Дидактика“ на Факултета по педагогика със заповед на Ректора № РД -20-67/20.01.2003г., и е положил успешно изпитите по всички предвидени в индивидуалния му учебен план дисциплини.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Представеният за рецензиране дисертационен труд е с общ обем от 216 страници и съдържа увод, 5 глави, заключение, списък на използваните източници – общо 83 (от тях 35 на кирилица и 48 на латиница), както и 7 приложения.

В увода се обосновава значимостта и актуалността на изследвания проблем както в теоретичен, така и в практически план. Заслужава внимание цитираната от автора констатация, направена от Кар през 2012г., а именно „...докато все повече се акцентира на удобствата, които предоставят новите дигитални устройства и достъпните чрез тях услуги, не се обръща внимание на факта, че те променят начина по който четем, помним и мислим.“ (с. 5). Тази констатация е достатъчното и достатъчно фундаменталното основание авторът да се насочи към проблема, с изследването на който се заема. В увода, също така, се представя и концептуалната рамка на изследването, в която прецизно се диференцират и формулират обекта, предмета, целта, задачите, изследователските въпроси и методологията/методиката на дисертационното изследване.

В първа глава, посветена на анализа на връзката между уменията на 21^{ви} век и студентите на 21^{ви} век, Стоян Съев всъщност търси отговора на въпроси, превърнали се отдавна в актуални и поради това в дискусийни, а именно: Трябва ли и ако да, защо трябва да се промени университетското образование? Как трябва да се промени то? Кои са основните измерения на тази промяна? От какво са породени, с какво са свързани и към какво водят? и др. И, както много пъти става, се оказва, че отговорите на всички тези въпроси и решенията на проблемите, пораждащи въпросите могат да се търсят във вече известни и като че ли добре познати неща. В случая това са позитивизмът и прагматизмът като философски основи на конструктивистката парадигма в образованието и произтичащия от тях „метод на проектите“, намерил съвременния си израз в проектно базираното обучение, но вече пречупено през призмата на прилагането на съвременните информационни и комуникационни технологии в образованието и по-точно – Web 2.0 технологиите. По същество, в първа глава авторът концептуализира проблема, към изследването на който е насочен дисертационния труд.

Предмет на анализ във втората глава са педагогическите възможности на Web 2.0 технологиите в условията на проектно базирано обучение. Тук се представят примери за това как могат да бъдат интегрирани избраните за използване в дисертационното изследване Уеб 2.0 технологии (уики, Flickr, блог, виртуална учебна среда) в проектно базирано обучение и положителните аспекти от това интегриране. Идентифицират се възможностите и ограниченията на съчетанието на Уеб 2.0 технологиите и проектно базираното обучение и се извеждат основни препоръки за начините за тяхното интегриране и педагогическите парадигми, които теоретично подкрепят това интегриране.

Със съществена значимост за цялото дисертационно изследване, а и сама по себе си, се отличава трета глава – „Методология и организация на изследването“. По принцип, не са много дисертациите, в които на това се посвещава отделна глава. Най-често това е параграф от главата, представяща резултатите от емпиричното изследване. Тук обаче, обособяването на отделна глава (макар и малка по обем; а и не е необходим по-голям) е от съществено значение, защото проведеното изследване е едно от не многото (все още) педагогически изследвания у нас, осъществени чрез прилагане на смесения (качествено-количествен) методологически подход с преобладаване на качествения компонент. Поради тази причина авторът е стигнал до адекватния извод, че трябва да отдели специално внимание и място на обосноваването на методологическия подход, който е избрал да приложи. И се е справил с обосновката много повече от добре, за което заслужава специални поздравления.

В четвърта глава са представени резултатите от емпиричното изследване, чрез провеждането на което Стоян Съев постига поставената от него цел, а именно: „...да се адаптира и апробира педагогически модел за интегриране на тези технологии в обучението на студенти от специалност Социални дейности и по емпиричен път да се изследва неговия потенциал за формиране на уменията на 21^{ви} век.“ С представянето и анализа на резултатите от изследването авторът се е справил умело, а начинът, по който го е направил дава възможност да се добие ясна представа за дизайна на емпиричното изследване като цяло.

В пета глава е представен „Педагогически модел на университетски курс, базиран на интеграцията на Уеб 2.0 технологиите и проектно базирания подход на обучение“. Определено може да се каже, че, заедно с успешното прилагане на смесен изследователски подход, този модел е вторият основен

приносен момент в дисертационния труд на Стоян Съев. Моделът се основава на резултатите от реално проведено обучение на студенти от специалност Социални дейности, но без никакви резерви може да се приеме като универсален, поддаващ се на адаптация с оглед различията в обучението по различни университетски специалности. За което авторът също заслужава поздравления. А още и за успешния си опит да вникне в същността на социалната работа като такава, което му позволява прецизно да обоснове понятието „виртуална социална работа“.

Дисертацията е оригинален авторски труд на докторанта.

Авторефератът напълно съответства на структурата и съдържанието на дисертацията.

4. Научни приноси

Представеният за рецензиране дисертационен труд като цяло се отличава с актуалност, значимост и много високо качество. Сред основните му научни приноси бих извел на преден план следните:

1. Осъществен е, макар и кратък, адекватен и точен анализ на състоянието на съвременното университетски образование чрез анализа на профила на студента на 21^{ви} век и на уменията на 21^{ви} век и се дават обосновани отговори на актуални въпроси като: Трябва ли и ако да, защо трябва да се промени университетското образование? Как трябва да се промени то? Кои са основните измерения на тази промяна? От какво са породени, с какво са свързани и към какво водят? и др.
2. Идентифицират се възможностите и ограниченията на съчетанието на Уеб 2.0 технологиите и проектно базираното обучение и се извеждат основни препоръки за начините за тяхното интегриране и педагогическите парадигми, които теоретично подкрепят това интегриране.

3. Конструиран е и е обоснован теоретично „Педагогически модел на университетски курс, базиран на интеграцията на Уеб 2.0 технологиите и проектно базирания подход на обучение“. Моделът се основава на резултатите от реално проведено обучение на студенти от специалност Социални дейности, но без никакви резерви може да се приеме като универсален, поддаващ се на адаптация с оглед различията в обучението по различни университетски специалности.
4. Моделът е апробиран успешно в рамките на прецизно планирано и осъществено емпирично педагогическо изследване с прилагане на смесен (качествено-количествен) методологически подход с преобладаване на качествения компонент. Проведеното изследване е едно от не многото (все още) педагогически изследвания у нас, осъществени чрез прилагане на подобен подход.
- 5.

5. Публикации

Дисертантът има 13 публикации по темата на дисертационното изследване (1 на английски език), сред които 2 глави от книги, 1 студия, 8 статии в сборници от научни конференции и 2 статии в научни списания.

6. Заключение

Представеният за обсъждане и защита дисертационен труд резултат от много прецизно осъществено изследване, резултатите от което са със съществена теоретична и приложна значимост. Трудът е добре структуриран, изложението е последователно и логически непротиворечиво и демонстрира подчертания интерес и ангажираност на дисертанта към изследваната проблематика.

Представените дотук обстоятелства ми дават основания с убеденост да декларирам, че дисертационният труд притежава всички необходими качества на такъв тип научна разработка, и предлагам да бъде присъдена на **Стоян Съйков Съев научната и образователна степен „доктор“ по научна специалност 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – Образователни и информационни технологии).**

29.07.2016г.

Рецензент:

(проф. д-р Бончо Господинов)